

8741J3
Warszawa, dnia 15 lipca 1922 r.

Związek Strzelec
Zarząd Główny
w Warszawie

L. dz. 49/Sekr.Tj.
ul. Aleje Jerozolimskie

D O

ADJUTANTURY GENERALNEJ WODZA NACZELNEGO

w Belwederze.

W ślad za memorjałem z dnia 3.VI.1922r.Nr.40/Tj. Zarząd Główny przesyła w załączeniu raport kierownika prac na terenie Śląska Górnego, przyznanego Niemcom, ob. Mastalerza.

Raport załączony podkreśla jeszcze raz konieczność jak-najrychlejszego zaopiekowania się ludnością polską na terenie niemieckim przez czynniki rządowe i społeczeństwo.

Ze względu na ważną doniosłość tej sprawy dla interesów Państwa Zarząd Główny Związku Strzeleckiego prosi o łaskawe rozpatrzenie jej i wydanie odpowiednich decyzji.

[Signature]
KOMENDANT GŁÓWNY:

[Signature]
PREZES:

Otrzymują:

Generalna Adjutantura Wpda Naczelnego.

Oddział III.Sztabu Gen. Wpdy. Przysp. Rezerw.

Oddział II. Sztabu Generalnego.

1 załącznik.

251
PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Bytom, dnia 15 lipca 1922 r.

I. Życie polityczne. Front nasz na terenie Śląska Górnego przyznanego Niemcom załamał się w ciągu ostatnich kilku tygodni zupełnie. Systematyczny terror zrobił to, co było niekoniężliwym podczas wojny europejskiej oraz za czasów brutalnego rządu Hersinga. Brak pokarmu duchowego, szalony odpływ wpływowych przywódców ruchu polskiego do części polskiej zrobiły paniczny zamęt w szeregach polskich. Gdy w takich warunkach uderzyła uzbrojona i świetnie zorganizowana siła **orgaszu** na ludność polską, nastąpiła fatalna i niestety **zupałna** klęska. Wszystkie miejscowości poszczególnych powiatów były kolejno napadane, ludność polska brutalnie **sterroryzowana** i zmuszona do wyprowadzenia się - cyfra pobitych i pokaleczonych idzie w kilka tysięcy - liczba zamordowanych dochodzi do tysiąca / od czasu zlikwidowania powstania 1921 r./

Pomimo tego przerażającego teroru nie zrobił on tego, co **krzawy** rząd Hersinga, który w r. 1919 był powodem do odruchu polskiego i w poważnej mierze przyczynił się do rozkwitu życia polskiego na całym Górnym Śląsku.

Dziś społeczeństwo opuszczone przez d-ców, do których **dię** Niemcy zabrali z góry i których w pierwszym rzędzie **zdełali** przemocą i szykanami wyrzucić- przeklinają swą polskość i nie chce o żadnej dalszej pracy nic wiedzieć.

Jednakowoż w interesie Państwa leży, ażeby utrzymać tam **żywieł** polski, któryby tworzył mur polski przeciwko zachciankom Niemiec, którzy nigdy nie zrezygnują z utraconej **obecnie** bogatej ziemi górnośląskiej.

Bezpieczeństwo Województwa Śląskiego zależy w poważnej mierze od rozwoju życia polskiego na terenie niemiec-
kim Górnego Śląska, pominawszy już to, że Polska nigdy nie może zrezygnować z chwilowo **przepadłej** a rdzennie polskiej części.

2/, Nasze zadanie.

Zadanie nasze wobec tej niemieckiej części przedstawia się następująco: Przedewszystkiem należy zlikwidować w zupełności terrore niemiecki. Ponieważ obecnie ten terrore nie polega na wzajemności, gdyż ludność polska /a przedewszystkiem władze polskie/ w polskiej części zachowują się w stosunku do ludności niemieckiej zupełnie lojalnie, nie może już być mowy o ugodowej likwidacji teroru Niemców w niemieckiej części, gdyż ten ugodowy sposób i ta pobłażliwość jest właśnie powodem do wybuchu teroru niemieckiego. Jedyną drogą jest obecnie wywieranie silnego nacisku na oficjalny rząd niemiecki, który objął władzę przyznanej Niemcom części. Pozatem pomogą jedynie zdrowe, rozumne, lecz dostateczne represalja.

Celem utrzymania polskości w części niemieckiej jest konieczną pomoc systematyczna, a gruntowna społeczeństwa. całej Rzeczypospolitej. Należałoby w tym celu zespolić wszelkie instytucje udzielające pomocy Śląskowi ~~Górnemu~~ Górnemu na terenie całej Rzeczypospolitej, złączyć je w jedną centralną, która byłaby łącznikiem między całym społeczeństwem polskim a ludnością polską Górnego Śląska. Na terenie Śląska po stronie niemieckiej powinna powstać za inicjatywą Wojwództwa instytucja podobnego charakteru i z temiż dążeniami, jakie miał rozbiży wskutek ostatniego teroru Niemców "Komitet Polski" ks. Mateji. Zadanie Komitetu musi być skierowane w 2 kierunkach pracy: a/ zastępowania ludności polskiej, jako mniejszości narodowej, wobec władz niemieckich, Komisji Mieszanej oraz Komisji Rozjemczej, ewtl. Ligi Narodów; b/ zespalania żywiołu polskiego w Związkach, Towarzystwach i instytucjach polskich, organizowanie i przeprowadzanie wyborów wszelkiego rodzaju - podnoszenie poziomu kulturalnego przez pracę kulturalno-oświatową i poziomu materialnego ludności polskiej. Komitet Polski musi być instytucją legalną, prowadzoną przez ludzi wobec Niemców nieskompromitowanych, między nimi z konieczności ~~XX~~ winien być wytrawny prawnik. O Komitet opierać się

powinno wszelkie instytucje polskie na terenie Śląska po stronie niemieckiej, winny mieć w nim swych przedstawicieli i słuchać jego wskazówek.

Wszelka inna praca polska na terenie powinna być przeprowadzona i skoncentrowana w myśl projektu Dr. Grażyńskiego.

/-/ Mastalerz pper.
Prezes Z.W.P.P.